

LES GERMANES LLABRÈS PIRIS, CATALINA I MARIA

Antoni Tuduri

Secció de
Genealogia de
l'Ateneu de Maó

Encara no fa un any que al **ME-NORCA** (edició del dia 10/02/2015) es va publicar un article que deia que «*los Reyes culminan la donación de la herencia de José Ignacio Balada Llabrés*». Aquesta notícia venia a tancar tot un seguit d'articles i opinions relatives al testament d'aquest milionari menorquí que havia deixat tota la seva fortuna, quantificada en més de 30 milions d'euros, a la Casa Reial espanyola, que va haver d'abonar 682.544 euros en concepte de drets de successió. Aquest personatge, mort sense descendència, va generar moltes opinions, tant a favor com, sobre tot, en contra i va posar damunt del taulell periodístic un caramull de noves força sucoses. La raó per la qual estic rememorant aquesta persona no és aquest fet més o manco pintoresc, sinó la seva relació amb una família ciutadellenca d'especial importància pel que fa a la destacada personalitat de dues germanes, Catalina i Maria Llabrés Piris; la primera, Catalina, primera

(valgui la redundància) apotecaria de les Illes Balears i la segona, Maria, primera (altre redundància) metgessa, amb plena dedicació, a les mateixes Illes. Ens trobem, idò, amb una altre parella de germanes amb una destacable projecció professional i humana.

Cal destacar que el seu pare, Joan Llabrés Moll, industrial sabater ciutadellenc, va decidir que per mor de que la seva filla menor Maria pogués estudiar Medicina a Barcelona, va vendre la seva fàbrica i van passar a viure a la capital catalana, on la germana major, Catalina, va estudiar a la Facultat de Farmàcia. Encara que es comenta que son pare no va ser partidari de que Maria es casés, ja que ell li va dir que li havia donat estudis per tal de que no dependués de cap home, les dues germanes es van casar; Maria amb Severiano Arregui i Catalina amb un Balada del que no sé el nom i que és el pare de José Ignacio Balada Llabrés, a qui he citat abans.

A sa doctora Maria encara la recordo, d'al·lot, per Maó, petita i somrient, moguda com una espira, on va desenvolupar una llarga carrera professional. Només recordar que va arribar als 93 anys (Ciutadella, 1904 - Tenerife, 1997) i que l'any 1981 va ser guardonada pels seus col·legues metges amb la medalla d'or del col·legi amb motiu dels seus 50 anys com a col·legiada.

Prou li va servir la seva professió per tal de no dependre de cap home, ja que el seu va morir a les darreries de l'any 1936, any de la desgraciada guerra incivil espanyola, deixant només una filla. En definitiva, es tracta d'una altra dona pionera en el món científic i professional del nostre país.

Pel que fa a Catalina (Ciutadella, 1901 - 1983,) casada amb el Balada pare de José Ignacio, va tornar a Ciutadella un cop acabada la carrera de Farmàcia i va comprar l'establiment d'estil modernista inaugurat l'any 1909 per Miquel Seguí Petrus, que va ser regentat pel seu germà Bartomeu (mort l'any

1917) i que va ser adquirit pe l'apotecari Gabriel Martí i Bella. La compra es va fer, pel que sembla, l'any 1926 i la va gestionar fins que les forces físiques li van permetre. El seu únic fill, José Ignacio, va tancar la farmàcia de Ses Voltes poc després.

És prou preocupant que una nissaga d'aquesta categoria es recordi per un fet anecdòtic, el del llegat del senyor Balada a la Casa Reial espanyola, més propi dels espais televisius de xafardeig que per l'exemple d'un pare que procura pel futur de les seves filles embarcant-se en una aventura força sorprenent. El resultat, una parella de germanes ciutadellenques que van ser les primeres a les Illes en un món, per aquells temps clarament masculí, el de la medicina i el de la farmàcia.

Els antecedents més antics documentats que hem trobat de la branca Llabrés corresponen al matrimoni celebrat a Ciutadella entre Joan Llabrés i Miquela Guardia en data 30/11/1594, mentre que la branca Piris se'ns atura al matrimoni dels seus avis Francesc Piris i Joana Calafat, sense més dades.

Pel que fa a les relacions de sang, les germanes Llabrés Piris presenten 129 cadenes directes amb Antoni Guasch Bosch, amb 19 bots mínims; 56 cadenes amb 19 bots pel que fa a Rafael Aedo Pons i 38 cadenes amb 21 bots amb un servidor.